

ЗМІСТ

Мета вивчення дисципліни «Аналітична розвідка».....	3
Найменування, опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни «Аналітична розвідка» та результати навчання.....	3
Завдання вивчення дисципліни «Аналітична розвідка».....	6
Зміст дисципліни «Аналітична розвідка».....	7
Тематика практичних занять	10
Комплексне практичне індивідуальне завдання	15
Практичні та ситуаційні завдання з дисципліни «Аналітична розвідка».....	23
Самостійна робота з дисципліни «Аналітична розвідка».....	27
Організація та проведення тренінгу з дисципліни «Аналітична розвідка».....	29
Питання для підготовки до іспиту з дисципліни «Аналітична розвідка».....	30
Словник термінів та понять з дисципліни «Аналітична розвідка».....	33
Рекомендована література з дисципліни «Аналітична розвідка».....	42

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Метою вивчення дисципліни «Аналітична розвідка» є:

- формування професійних навичок, пов'язаних з професійною діяльністю в сфері аналізу інформації, виробленого в різних галузях наукових досліджень; загальних і приватних принципів здійснення аналітичної діяльності та вирішенні управлінських завдань;
- створення уявлення про цілі управління, формулюванні завдання інформаційно-аналітичної роботи;
- розвиток здібностей до логічного та алгоритмічного мислення, навичок використання сучасних напрямків, методів і засобів захисту об'єктів інформатизації.

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних знань з організації, регулювання аналітичної діяльності.

НАЙМЕНУВАННЯ ТА ОПИС КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ КОТРИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА» ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Аналітична розвідка» є дисципліною циклу професійної підготовки студента. Дисципліна «Аналітична розвідка» базується на знаннях, отриманих в рамках вивчення наступних дисциплін «Цивільна безпека», «Аналітична безпека», «Інформаційні системи та технології в юриспруденції», «Ділові комунікації».

Дисципліна «Аналітична розвідка» є теоретичним і методологічним підґрунтям для дисциплін циклу професійної підготовки, що входять в освітньо-професійну програму підготовки магістрів (ОПП) «Економічна

безпека та фінансові розслідування», що базуються на методах аналітики.

Вимоги до результатів освоєння дисципліни. Дисципліна «Аналітична розвідка» забезпечує інструментарій формування наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі правоохоронної діяльності під час практичної діяльності з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів правоохоронної діяльності, системного аналізу та планування операцій, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень, проведення досліджень та/або здійснення інновацій у сфері правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності:

ЗК) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

Спеціальні (фахові) компетентності:

1) Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення

2) Спроможність організувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності

3) Здатність ідентифікувати загрози і ризики економічній безпеці та їх складові шляхом використання аналітичних методів розвідки.

Результати навчання

Програмні результати дисципліни «Аналітична розвідка»:

РН) аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення;

РН) розробляти заходи протидії економічній злочинності на основі отриманих даних

В результаті освоєння дисципліни «Аналітична розвідка» студент повинен знати, вміти та володіти навичками:

знати:

- місце і роль аналітичної діяльності в системі національної безпеки України;
- принципи організації, функціонування Інтернет і технології обробки інформації;
- основні закономірності процесу, що виникають при постановці мети і виборів шляхів її досягнення в сучасному світі;

вміти:

- встановлювати, чи пов'язаний об'єкт впізнання з даним об'єктом якимись певними відносинами;
- оцінювати точність і достовірність отриманої інформації;
- відтворювати і коректно використовувати основні поняття, пов'язані з обробкою інформації, в тому числі і за допомогою персонального комп'ютера;

володіти навичками:

- аналітичними навичками практичного сприйняття інформації;
- вміння здійснювати пошук найбільш ефективних шляхів обробки інформації та (або) її управління.

ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Завдання дисципліни «Аналітична розвідка» полягає у систематизації знань щодо теорії та практики функціонування можливостей виникнення та функціонування нових інформаційних технологій, що забезпечують аналітичну діяльність.

Завдання лекційних занять

Мета проведення лекцій полягає у:

- викладенні студентам у відповідності з програмою та робочим планом основних питань розвитку, логіку, етапи та правила інформаційно-аналітичних досліджень;
- сформуванню у студентів цілісної системи теоретичних знань з курсу «Аналітична розвідка».

Завдання практичних занять дисципліни «Аналітична розвідка»

Завдання проведення практичних занять:

- використовувати закони і правила аналітичних досліджень у виробничій та науково-дослідницькій діяльності;
- вибирати і раціонально використовувати конкретні аналітичні технології, що забезпечують процес автоматизованого бізнес-моделювання та проектування або адаптації інформаційних систем;
- набуття вмінь приймати рішення на різних ієрархічних рівнях.
- глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання, одержані на лекціях.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналітичної розвідки

Тема 1. Роль, місце і правові основи аналітичної розвідки

1. Історія становлення розвідки.
2. Коротка характеристика видів розвідки за методами добування інформації.
3. Аналітична розвідка, її роль і місце в розвідувальному циклі технічної розвідки.
4. Завдання аналітичної розвідки.
5. Організація підрозділів аналітичної розвідки в органах внутрішніх справ України.
6. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
7. Принципи міжнародного правового забезпечення розвідувальної діяльності органів внутрішніх справ.
8. Правові основи аналітичної розвідки України.

Тема 2. Управління системою аналізу

1. Планування роботи аналітика
2. Стратегічне планування
3. Постановка задачі
4. Способи управління очікуваннями споживача інформації

Тема 3. Робота з відкритою інформацією

1. Особливості відкритої інформації
2. Джерела інформації
3. Вибір джерел інформації 1. Збір інформації

4. Внутрішні джерела інформації
5. Зовнішні джерела інформації
6. Робота з базами даних

Тема 4. Збір інформації з закритих джерел.

1. Зовнішнє спостереження
2. Збір інформації під прикриттям
3. Агентурна робота
4. Вербівка агента
5. Аналіз телефонних (ТЛФ) переговорів
6. Прелюстрація пошти
7. Використання технічних каналів
8. Несанкціоноване отримання інформації

Тема 5. Первинна обробка інформації

1. Точна фіксація повідомлення (в т.ч. і система архівації)
2. Фіксація атрибутів повідомлення
3. Виявлення додаткових даних (по можливості)
4. Збереження даних
5. Виклад без спотворень або вичерпування сенсу
6. Перешкоди при використанні інформації

Тема 6. Дезінформація

1. Поняття дезінформації
2. Процес дезінформації.
3. Виявлення дезінформації

Змістовий модуль 2. Технології аналітичної розвідки

Тема 7. Оцінка інформації

1. Критерії оцінки інформації (важливість, точність, значимість)
2. Встановлення джерела, отримувача, їх просторових і часових координат.
3. Встановлення фактографічної складової тексту, його тематики
4. Оцінка відомостей (поза контекстом)

Тема 8. Прийоми і методи аналізу

1. Загальне уявлення про методи аналізу
2. Прийоми аналізу
3. Структурування інформації
4. Стикування даних
5. Вивчення можливих варіантів
6. Нетрадиційні прийоми
7. Формальні прийоми
8. Помилки, які потрібно уникати
9. Використання методологій

Тема 9. Прогнозування та презентація результатів.

1. Роль і місце прогнозування
2. Прогнозування як завершальний етап аналізу
3. Методи прогнозування
4. Типи презентацій результатів
5. Складання звіту
6. Структура звіту і робота з його підготовки
7. Підготовка і проведення усної доповіді

Тема 10. Методика збору інформації про юридичну особу, потенційний

об'єкт інвестування

1. Мета заходу
2. Орієнтири для збору інформації
3. Де і як можна зібрати інформацію
4. Збір і аналіз реєстраційної інформації
5. Збір і аналіз інформації з відкритих джерел
6. Аналіз рекламної продукції компанії
7. Збір і аналіз закритої інформації

Тема 11. Методика збору та аналізу інформації про людину на основі технології перевірки кандидата

1. Етапи перевірки
2. Особливості проведення окремих заходів

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття 1. Роль, місце і правові основи аналітичної розвідки

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності аналітики

Питання для обговорення:

1. Історія становлення розвідки.
2. Коротка характеристика видів розвідки за методами добування інформації.
3. Аналітична розвідка, її роль і місце в розвідувальному циклі технічної розвідки.
4. Завдання аналітичної розвідки.
5. Організація підрозділів аналітичної розвідки в органах внутрішніх справ України.
6. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

7. Принципи міжнародного правового забезпечення розвідувальної діяльності органів внутрішніх справ.

8. Правові основи аналітичної розвідки України.

Література: 10,14-18.

Практичне заняття 2. Управління системою аналізу

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності аналітики

Питання для обговорення:

1. Планування роботи аналітика
2. Стратегічне планування
3. Постановка задачі
4. Способи управління очікуваннями споживача інформації

Література: 10,14-18.

Практичне заняття 3. Робота з відкритою інформацією

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності інформації

Питання для обговорення:

1. Особливості відкритої інформації
2. Джерела інформації
3. Вибір джерел інформації 1. Збір інформації
4. Внутрішні джерела інформації
5. Зовнішні джерела інформації
6. Робота з базами даних

Література: 8,10,13,16.

Практичне заняття 4. Збір інформації з закритих джерел.

Мета: засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності інформації

Питання для обговорення:

1. Зовнішнє спостереження
2. Збір інформації під прикриттям
3. Агентурна робота
4. Вербівка агента
5. Аналіз телефонних (ТЛФ) переговорів
6. Прелюстрація пошти
7. Використання технічних каналів
8. Несанкціоноване отримання інформації

Література: 1, 3, 7,12.

Практичне заняття 5. Первинна обробка інформації

Мета: навчитися здійснювати наукову обробку документів

Питання для обговорення:

1. Точна фіксація повідомлення (в т.ч. і система архівації)
2. Фіксація атрибутів повідомлення
3. Виявлення додаткових даних (по можливості)
4. Збереження даних
5. Виклад без спотворень або вичерпування сенсу
6. Перешкоди при використанні інформації

Література: 7,10,14,17.

Практичне заняття 6. Дезінформація

Мета: навчитися досліджувати аналітичні документи

Питання для обговорення:

1. Поняття дезінформація
2. Процес дезінформації.
3. Виявлення дезінформації

Література: 1, 3, 7,12,13.

Практичне заняття 7. Оцінка інформації

Мета: дослідити НТ сферу в контексті економічної безпеки

Питання для обговорення:

1. Критерії оцінки інформації (важливість, точність, значимість)
2. Встановлення джерела, отримувача, їх просторових і часових координат.
3. Встановлення фактографічної складової тексту, його тематики
4. Оцінка відомостей (поза контекстом)

Література: 1, 2,3, 8,12,19,24,29.

Практичне заняття 8. Прийоми і методи аналізу

Мета: дослідити НТ сферу в контексті економічної безпеки

Питання для обговорення:

1. Загальне уявлення про методи аналізу
 2. Прийоми аналізу
 3. Структурування інформації
 4. Стикування даних
 5. Вивчення можливих варіантів
 6. Нетрадиційні прийоми
 7. Формальні прийоми
 8. Помилки, які потрібно уникати
 9. Використання методологій
- Література: 2, 3, 7,12,13,26.

Практичне заняття 9. Прогнозування та презентація результатів.

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління

Питання для обговорення:

1. Роль і місце прогнозування
2. Прогнозування як завершальний етап аналізу
3. Методи прогнозування
4. Типи презентацій результатів
5. Складання звіту
6. Структура звіту і робота з його підготовки
7. Підготовка і проведення усної доповіді

Література: 10,14-18.

Практичне заняття 10. Методика збору інформації про юридичну особу, потенційний об'єкт інвестування

Мета: глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення органів державного управління

Питання для обговорення:

1. Мета заходу
2. Орієнтири для збору інформації
3. Де і як можна зібрати інформацію
4. Збір і аналіз реєстраційної інформації
5. Збір і аналіз інформації з відкритих джерел
6. Аналіз рекламної продукції компанії
7. Збір і аналіз закритої інформації

Література: 10,14-18.

Практичне заняття 11. Методика збору та аналізу інформації про людину на основі технології перевірки кандидата

Мета: засвоїти та закріпити теоретичні знання щодо питання сутності інформації у сфері управління безпекою

Питання для обговорення:

1. Етапи перевірки
2. Особливості проведення окремих заходів

Література: 8,10,13,26.

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

КПІЗ включає в себе дві складових:

Завдання 1.

Підготовка презентації. Презентація - це особлива форма подання інформації. Для цього зазвичай використовуються технічні засоби. Основне завдання презентації - чітко, логічно і цікаво донести до слухачів тему виступу. Безпосередньо перед проведенням презентації складається так званий сценарій. Відповідно до тематики презентації та умовами її проведення підбирається відеоряд для демонстрації продукту, комп'ютерна графіка, звуковий і кольорове оформлення, заздалегідь готуються роздаткові матеріали. Чим презентація яскравіше, тим краще і привабливіше вона для цільової аудиторії.

При підготовці презентації слід чітко визначити мету і завдання виступу, знати аудиторію, мати наочні матеріали. Якщо при проведенні презентації планується використання наочних матеріалів, важливо пам'ятати кілька основних моментів при сприйнятті тексту з екрану проектора: - заголовки і назви повинні бути надруковані чорним шрифтом; - великі літери зазвичай

сприймаються гірше, ніж малі, тому їх використання рекомендовано тільки в коротких заголовках; - оптимальне число рядків на слайді - від 6 до 11. Перевантаженість і дрібний шрифт важкі для сприйняття. Недовантаження залишає враження, що виступ поверхнево і погано підготовлена. - поширена помилка - читати слайд дослівно. Найкраще, якщо на слайді буде написана детальна інформація (визначення, теореми, формули), а словами розповідатиметься їх змістовний сенс.

Інформація на слайді може бути більш формальною і строго викладеною, ніж в мові. - якщо на слайді планується використання декількох кольорів, їх кількість не повинна перевищувати трьох. Для того, щоб розмежувати елементи схем, деякі діаграми, досить використовувати лише 1-2 кольори; - важливо стежити за стилем: якщо елемент на одному слайді виділено певним квітів, тим самим кольором повинен бути використаний на всіх інших сторінках і слайдах презентації - має сенс бути акуратним. Неохайно зроблені слайди (різномірні в шрифтах і відступи, помилки, типографічні помилки в формулах) викликають підозру, що і до змістовних питань доповідач підійшов абияк.

Щоб створити презентацію, необхідний шаблон. Важливі складові для ефективною презентації: дизайн, структура, можливість швидкого початку роботи редагуванню своєї презентації - вставка текстів, логотипів, діаграм, графіків, зображень і т.д. Дизайн слайдів повинен бути суворим; ніщо не повинно відволікати від розуміння суті самої роботи.

Підготовка публічного виступу. У ході підготовки до публічного виступу необхідно:

1) Вибрати тему і визначити мету виступу.

- зупиніться на темі, яка викликає у вас великий інтерес;

- визначте мета виступу;

- подумайте, чи достатньо ви знаєте за обраною темою або проблеми і чи

зможете знайти необхідний матеріал?

2) Здійснити збір матеріалу до виступу.

- почніть підготовку до повідомлення заздалегідь;
- зверніться до довідників, енциклопедій, наукової літератури з даної проблеми;
- записуйте необхідну інформацію на окремих аркушах або зошити.

3) Організувати роботу з літературою. При підборі літератури за темою, що визначити конкретну мету пошуку:

- що мені відомо по даній темі?
- що хотілося б дізнатися?
- для чого мені потрібна ця інформація?
- як її можна використовувати в практичній роботі?

4) Під час вивчення літератури слід:

- записуйте питання, які виникають у міру ознайомлення з джерелом, а також ключові слова, думки, судження;
- представлять наочні приклади з практики.

5) Опрацювати матеріал та підготувати презентацію.

- врахуйте підготовку і інтереси слухачів;
- викладайте правдиву інформацію;
- все думки повинні бути взаємопов'язані між собою.

6) Підготуватися до виголошення промови.

- засвойте структуру мови, ключові слова, позицію;
- слідіть за правильністю мови, уникайте слів - паразитів;
- перевірте, укладаєтеся ви в відведений час для повідомлення;
- можна скористатися мобільним телефоном (функція аудіозаписи), для того, щоб потім оцінити виголошену промову і скільки часу пішло на його вимову.

7) Публічно вимовити доповідь (повідомлення).

- під час виголошення промови потрібно звертатися до слухачів;
- старайтесь не читати повідомлення, говорите;
- не забувайте про візуальний контакт з аудиторією;
- зберігайте впевнений вигляд;
- звертайтеся до аудиторії мовними формулами (ми з вами знаємо, пам'ятаємо, нам відомо);
- уникайте монотонності;
- не затягуйте свій виступ;
- в завершенні виступу подякуйте слухачам.

Завдання 1:

Підготувати слайдову презентацію з дослідження **джерел інформації**, також **технічних каналів несанкціонованого отримання інформації** як інструментів аналітичної розвідки (на прикладі самого джерела/інструменту, конкретного підприємства або держави), обов'язково посилаючись на джерело отримання інформації:

- мережа Інтернет;
- ЗМІ;
- залучення експертів;
- виставки та конференції;
- співробітників компанії- об'єкта;
- внутрішня документація підприємства, що перебуває у відкритому доступі;
- спеціальна звукозаписуюча апаратура;
- прилади для зняття інформації з телефонних ліній зв'язку;
- міні-радіозакладки;
- апаратура для зняття інформації з вікон за допомогою лазерних випромінювачів;

- диктофон;
- мікрофони;
- спеціальні системи спостереження і передачі відеозображення;
- спеціальна фотоапаратура;
- прилади спостереження;
- радіоперехоплення.

за наступними розділами:

1. Дати характеристику джерела/приладу. Оцінити рівень небезпеки на підприємстві від витоку інформації. Яка інформація є об'єктом розвідки? В яких країнах використовується найчастіше?
2. Визначити основні загрози безпеці на підприємстві, де такий прилад встановлено.

Завдання 2.

Проведення *якісного аналізу почерку*.

Нижче наведені спрощені варіанти інтерпретації тих чи інших ознак. Але їх використання на практиці вимагає серйозної підготовки і значної практики. Інакше ймовірність помилок досить висока.

Покладіть перед собою рукопис (лист), запропонований Вам викладачам, і оцініть характер його автора за відповідними показниками

1. Часті тире, особливо великої довжини і з натиском, вказують на агресивність характеру.
2. Довгі петлі, особливо в нижній частині букв (в результаті отримуються довгі вузькі літери, вказують на діловитість і схильність швидше до матеріального, ніж до духовного).
3. Незакінчені петлі нижніх частин букв свідчать про консерватизм.
4. Важкі петлі нижніх частин букв часто вказують на нерішучий характер.

5. Непропорційно великі заголовні літери є ознакою егоїзму.
6. Витіюваті закрутки вказують на метушливість, педантичність і егоцентричність.
7. Незграбні великі літери нерідко належать допитливому розуму.
8. Завершені нижні петлі букв «д», «у», «з» вказують на задоволеність життям і схильність до веселощів.
9. Незвичайні закрутки верхніх частин букв можуть належати «ідеалістам».
10. Екстравагантно виписані заголовні букви можуть вказувати на екстравагантність характеру.
- 11 . Якщо друга і третя вертикальна риса великих літер «н», «п», «т», «ж», «м» вище, ніж перша - це може вказувати про невротичність характеру.
12. Різні за розміром букви в рядку, а особливо в одному слові, підкреслюють неухважність в різних аспектах життя.
13. Простота і легкість написання великих літер може служити ознакою спокійного, безтурботного і задоволеного характеру.
14. Непомірно великий почерк вказує на непристосованість до життя і навіть конфліктність.
15. Плавний потік рівних букв в словах являється ознакою логічного та здорового глузду.
16. Довгі закрутки букв останнього слова можуть бути показником екстравагантності.
17. Відкриті верхні частини літер А, О, Д вказують на схильність до балакучості.
18. Крупний незграбний почерк може бути показником збудженості характеру.
19. Тяжкий (великий) і неохайний почерк вказує на негнучкість фантазії.
20. Якщо літери «деруться» догори або, навпаки, «збігають» вниз, це є ознакою романтичності і невгамовності.

21. Якщо кінцеві літери слів виразні і за розміром більші від початкових - перед вами відкрита особистість.

22. Заповнена аркуша паперу:

- зміщення вгору - завищена самооцінка.
- зміщення вниз - занижена самооцінка.
- зміщення вліво - спогад про минуле, життя спогадами.
- зміщення вправо - життя мріями.
- маленькі поля з усіх боків - економність, розважливість.

23. Лінії рядків:

- прямі - врівноваженість, стриманість, самобутність.
- хвилясті - дипломатичність, гнучкість, вміння помічати слабкі сторони в людях.
- параболічні - імпульсивність, нетерплячість, гарячість.
- піднімаються - енергійність, діяльність, честолюбство, оптимізм.
- опускаються – песимізм.
- прогалини на кінцях рядків (немає перенесення рядків) - обачність, обережність, що переходить в боягузтво.

24. Натиск:

- рівномірний - врівноваженість, спокій.
- нерівномірний - нерівноваженість, імпульсивність.
- сильний – енергійність.
- слабкий - непослідовність, слабкий характер.

25. Розмір літер:

- великий – відвертість.
- дрібний - замкнутість, стриманість, розважливість, холоднокрівність, спостережливість.
- стислі букви - розважливість, ощадливість, обачність.
- розмашисті літери - «широка душа», щедра людина.

26. Нахил букв:

- нормальний правий нахил - людина, у якої переважає чуттєва компонента
- «думає серцем».
- сильний правий нахил - підприємливість, хороша орієнтація в незнайомій обстановці.
- вертикальні букви - стриманість, самовладання, витривалість.
- зворотний нахил - норовливість, упертість, вимогливість, прихованість, недовірливість.
- мінливий нахил - примхливість, нестриманість.

27. Зв'язок букв:

- суцільний зв'язок - підприємливість, логіка, критичність.
- незв'язаність - мрійливість, непрактичність.
- імматеріальний зв'язок – обдарованість.

28. Штрихи в кінці рядків:

- горизонтальний штрих - недовірливість, обережність.
- з загином вліво вниз – егоїстичність.
- з загином вгору - фантазія, вразливість.
- штрихи, що передують рядкам, - звичка діяти за внутрішнім переконанням, а великі - упертість, деспотичність.
- відсутність штрихів - реалізм

29. Спрямованість округлостей:

- правоокругла, «Ш» пишеться як «Т», дуги звернені вгору, букви з'єднані нагорі - фантазійність, романтичність.
- лівоокругла, «П» пишеться як «І», дуги звернені вниз - небалакучість, приземленість.

30. Клинообразність рядків:

- розширення до кінця - довірливість, щирість, сентиментальність.
- звуження до кінця - хитрість, скритність.

31. Прикрашення написаного:

- прикрашення - дріб'язковість, балакучість, уява, самовдоволення.

- наявність петель, завитків, гачків - спритність, підприємливість.
- фігурний почерк - багата образна пам'ять.
- довгі петлі у «У», «Р», «Д» - погана логіка.
- короткі петлі - лаконізм, нелюбов до зайвих розмов.

32. Відкритість букв:

- відкриті зверху голосні - добродушність, делікатність, довірливість, співчуття.
- відкриті знизу голосні - лицемірство, брехливість.
- закриті голосні – замкнутість.

ПРАКТИЧНІ ТА СИТУАЦІЙНІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

1. Проаналізуйте ситуацію:

В середині листопада 2012 р. корпорація «Квазар-Мікро» відмітила 22-річчя роботи на українському ринку високих технологій. За оцінками аналітиків, загальна ємність українського ринку інформаційних і комунікаційних технологій у 2012 році становила близько 750 млн. дол. Як бізнес-структура, корпорація об'єднує декілька юридичних осіб. В Україні ЗАТ «Квазар-Мікро» — головна компанія. Її заснував Євген Уткін — нині президент, потім з'явилися інші партнери. Нині у неї близько 30 акціонерів, більшість з них — працівники цієї компанії. Є дочірня компанія «Квазар-Мікро-Техніко», що здійснює системну інтеграцію та виробництво комп'ютерів. Крім того, ще одна дочірня компанія займається розробкою і виробництвом інтегральних схем та виробів електроніки. Функціонують декілька компаній у Чехії, Угорщині, країнах Балтії. При цьому є фінансовий партнер, який надає можливість компанії розвиватися в Росії і Східній Європі. Обсяг продаж у минулому році становив 250 млн. грн. Тепер головний напрям — системна інтеграція, тобто бізнес-

консалтинг, ІТ-консалтинг, бізнес-додатки, система управління підприємством, комп'ютерні мережі. Значні кошти інвестуються у виробництво комп'ютерів.

19 листопада 2012 року ЄБРР виділив корпорації кредит в сумі 8 млн. дол. на добудову нового заводу з виробництва комп'ютерів, потужністю 200 тис. комп'ютерів за рік. За словами президента корпорації Євгена Уткіна, в найближчі декілька років персонал буде використовувати нагромаджений досвід для повномасштабної експансії на ринки Росії та країн Східної Європи. До того ж корпорація намагається виступати не як виробник комп'ютерів або дистриб'ютор, а як сервісна консалтингова компанія.

Питання до ситуації

1. Які загрози можуть виникнути для компанії на іноземних ринках?
2. Проаналізуйте сильні та слабкі сторони компанії, загрози та можливості (SWOT аналіз) в контексті захисту від розвідувальної діяльності.
3. Перерахуйте законодавчі акти, котрими повинна керуватися компанія при виході на ринок Східної Європи та Росії.

2. Проаналізуйте ситуацію:

Успіх ІВМ часто забезпечували не технологічні нововведення. Нажаль, у багатьох випадках вони були не серед перших при їх втіленні, і технологія стала менш важливою, ніж методи збуту та продажу. ІВМ систематично продавали більше, ніж ті, хто мав кращу технологію, оскільки знали, як і що пояснити клієнту, як допомогти у впровадженні машини і як прив'язати його до себе після її придбання. Вдалий підхід до збуту — системне знання. Водночас слід нагадати, що у виробництві персональних комп'ютерів гігант ІВМ спочатку відставав від своїх конкурентів, піддавався фірмам-піонерам, але вже в 1984-му втричі перевищила їх. Цьому сприяло використання внутрішньофірмових стандартів і збереження

сумісності з машинами більш високого класу, що дало можливість споживачам використовувати накопичений за десятиріччя банк програм. Отже, сьогодні перевага ветерана комп'ютеробудування перед новачками незаперечна.

Питання до ситуації

1. Які загрози можуть виникнути для компанії на іноземних ринках?
2. Проаналізуйте сильні та слабкі сторони компанії, загрози та можливості (SWOT аналіз) в контексті захисту від розвідувальної діяльності.
3. Зробіть висновки та запропонуйте шляхи удосконалення системи захисту від розвідувальної діяльності для підприємства.

3. Задача. Фірма, головний офіс і заводи якої розташовані у Великобританії, займається виробництвом парфумерних товарів. 70 % прибутку фірма отримує від реалізації оригінальної зубної пасти в різних її модифікаціях. Протягом останніх трьох років близько 65 % збуту зубної пасти припадає на частку однієї з арабських країн Персидської затоки, де ця фірма контролює ринок аналогічної продукції, забезпечуючи собі стійке зростання прибутку за рахунок постійного збільшення збуту зубної пасти.

Інші іноземні виробники зубних паст не виявляють поки що зацікавленості щодо розповсюдження своєї продукції в даній країні, оскільки для цього необхідно пройти певну процедуру реєстрації, а також виконати всі написи на тюбику та упаковці арабською мовою з урахуванням місцевого діалекту. Конкуренція з боку місцевих виробників мінімальна через нерозвинутість їх виробничої бази та більш низьку якість продукції.

Однак тиждень тому в місцевих засобах масової інформації, включаючи радіо та телебачення, розпочалась кампанія з дескредитації продукції фірми на підґрунті помилкового твердження щодо наявності в складі зубних паст, які випускаються, домішок свинячого жиру. В результаті

цього збут фірми зменшився на 70 %. Вирішено створити групу з розробки положення про режим доступу до інформації підприємства

Необхідно:

обґрунтувати склад осіб, які будуть залучені в групу з розробки положення про режим доступу до інформації підприємства;

обґрунтувати склад відомостей, які будуть віднесені до категорій конфіденційної та таємної інформації;

обґрунтувати стратегію й тактику виходу підприємства з кризового стану й збільшення його економічної безпеки.

4. Задача. Вітчизняне підприємство "Будинок моди" займає провідне місце на українському ринку з виготовлення і продажу трикотажної продукції. Підприємство є відносно молодим, але за короткий проміжок часу здобуло прихильність великої кількості споживачів. "Будинок моди" спеціалізується на виробництві жіночого, чоловічого та дитячого трикотажу. Його продукція набула високої популярності та попиту, що обумовлено: якістю, широким спектром асортиментної групи для задоволення різновікових категорій споживачів. В асортиментну групу товарів входять: жіночі ділові та святкові костюми, сукні, светри, брюки, пальто, шарфи, хустки.

Необхідно:

визначити осіб, зацікавлених у діяльності підприємства та спроможних порушити його економічну безпеку, а також коло їх інформаційних потреб;

обґрунтувати склад джерел інформації, якими можливо скористатися з метою порушення економічної безпеки підприємства;

аргументувати перелік економічних рішень, які будуть обґрунтовані за допомогою зібраної інформації.

Результати роботи доцільно оформити у вигляді табл.:

**Зацікавлені особи, їх інформаційні потреби та економічні рішення,
що порушують безпеку підприємства**

Зацікавлена особа	Інформаційні потреби	Джерела інформації (спосіб отримання)	Економічні рішення, що порушують економічну безпеку підприємства
-------------------	----------------------	---------------------------------------	--

**САМОСТІЙНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»**

Організацією виконання самостійної роботи є глибоке вивчення суті теорії стосовно аналітичної діяльності. Завданнями самостійної роботи кожного студента є опрацювання тем, які не ввійшли в обов'язкові теми курсу дисципліни "Аналітична розвідка", тобто запропоновані теми вважаються факультативними.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, нормативних актів тощо, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

При опрацюванні тем студент повинен поряд з теоретичним висвітленням аспектів теми, дати її аналіз з залученням практичних матеріалів щодо аналітичної діяльності. Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел тощо, що наведені у переліку

рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

1. Ознайомившись з відповідними матеріалами підготуйте реферативне повідомлення з питань операціоналізації понять в ході конкретних емпіричних досліджень (бажано привести її реальні приклади) .
2. Запропонуйте програму конкретного емпіричного дослідження в сфері міжнародних відносин (проблемну ситуацію, об'єкт і суб'єкт дослідження – визначте самостійно) .
3. Спробуйте, на конкретному прикладі, показати послідовність роботи аналітика з підкресленням її особливостей на кожному з етапів інформаційно-аналітичної діяльності.
4. Покажіть в ході аналізу конкретної ситуації в міжнародних відносинах можливості застосування будь-якого власного методу інформаційно-аналітичної діяльності.
5. Охарактеризуйте вимоги основних принципів інформаційно-аналітичної діяльності до роботи аналітика.
6. Підготуйте реферативне повідомлення з питань визначення корисності, повноти, точності, достовірності та своєчасності інформації, що подана аналітиками керівництву установи, організації, фірми.
7. Спираючись на якийсь конкретний інформаційний документ (який знайдено особисто вами) продемонструйте ефективність методики оцінки інформдокументів.
8. З публікацій газет, журналів, електронних ЗМІ підберіть 3-5 прикладів, що характеризують різноманітні типи інформаційних документів.
9. Візьміть конкретний інформаційно-аналітичний документ і покажіть його основні структурні елементи.
10. Зробіть конкретний аналіз реальної поточної ситуації у міжнародних відносинах (ситуацію визначте самі) і за його результатами підготуйте

підсумковий інформаційний документ.

11. Підготуйте реферативне повідомлення на тему: місце та роль інформаційно-аналітичного підрозділу відомства у визначенні його стратегії й тактики (конкретне відомство – державне чи інше визначте самі).

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГУ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Оцінка якості Web-ресурсу як джерела інформації

Мета: набуття навичок оцінки якісних параметрів Інтернет-ресурсів як джерела інформації для підготовки і прийняття управлінських рішень.

Завдання: здійснити інформаційний пошук ресурсів та оцінити їх якість і придатність для аналізу з метою прийняття управлінських рішень.

Оцінка має здійснюватися за такими критеріями:

- компетентність і репутація авторів (власників) сайту (на основі вихідних даних – інформації про авторів, контактної інформації, адреси email і т. ін.);
- мета (визначення мети створення сайту з чіткою орієнтованістю на цільову групу; зосередженість на основній проблемі);
- розкриття теми (міра розкриття тих чи інших тем, прагматична цінність інформації, її об'єктивність і достовірність);
- актуальність;
- достовірність інформації та використаних джерел (наявність посилань на джерела інформації, опис відповідних методик);
- оригінальність матеріалів;
- інтерактивність;
- належність до пріоритетних сфер.

Література: 13, 14, 25.

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»**

1. Роль, місце і правові основи аналітичної розвідки
2. Історія становлення розвідки.
3. Коротка характеристика видів розвідки за методами добування інформації.
4. Аналітична розвідка, її роль і місце в розвідувальному циклі технічної розвідки.
5. Завдання аналітичної розвідки.
6. Організація підрозділів аналітичної розвідки в органах внутрішніх справ України.
7. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
8. Принципи міжнародного правового забезпечення розвідувальної діяльності органів внутрішніх справ.
9. Правові основи аналітичної розвідки України.
10. Стратегічне планування
11. Постановка задачі
12. Способи управління очікуваннями споживача інформації
13. Робота з відкритою інформацією
14. Особливості відкритої інформації
15. Джерела інформації
16. Вибір джерел інформації
17. Збір інформації
18. Внутрішні джерела інформації
19. Зовнішні джерела інформації
20. Робота з базами даних
21. Збір інформації з закритих джерел.

22. Зовнішнє спостереження
23. Збір інформації під прикриттям
24. Агентурна робота
25. Вербування агента
26. Аналіз телефонних (ТЛФ) переговорів
27. Прелюстрація пошти
28. Використання технічних каналів
29. Несанкціоноване отримання інформації
30. Первинна обробка інформації
31. Точна фіксація повідомлення (в т.ч. і система архівації)
32. Фіксація атрибутів повідомлення
33. Виявлення додаткових даних (по можливості)
34. Збереження даних
35. Виклад без спотворень або вичерпування сенсу
36. Перешкоди при використанні інформації
37. Дезінформація
38. Поняття дезінформація
39. Процес дезінформації.
40. Виявлення дезінформації
41. Оцінка інформації
42. Критерії оцінки інформації (важливість, точність, значимість)
43. Встановлення джерела, отримувача, їх просторових і часових координат.
44. Встановлення фактографічної складової тексту, його тематики
45. Оцінка відомостей (поза контекстом)
46. Прийоми і методи аналізу
47. Загальне уявлення про методи аналізу
48. Прийоми аналізу
49. Структурування інформації

50. Стикування даних
51. Вивчення можливих варіантів
52. Нетрадиційні прийоми
53. Формальні прийоми
54. Помилки, які потрібно уникати
55. Використання методологій
56. Прогнозування та презентація результатів.
57. Роль і місце прогнозування
58. Прогнозування як завершальний етап аналізу
59. Методи прогнозування
60. Типи презентацій результатів
61. Складання звіту
62. Структура звіту і робота з його підготовки
63. Підготовка і проведення усної доповіді
64. Методика збору інформації про юридичну особу, потенційний об'єкт інвестування
65. Мета заходу
66. Орієнтири для збору інформації
67. Де і як можна зібрати інформацію
68. Збір і аналіз реєстраційної інформації
69. Збір і аналіз інформації з відкритих джерел
70. Аналіз рекламної продукції компанії
71. Збір і аналіз закритої інформації
72. Методика збору та аналізу інформації про людину на основі технології перевірки кандидата
73. Етапи перевірки
74. Особливості проведення окремих заходів
75. Інформаційні технології аналітичної розвідки

76. Технологія інтеграції для одночасного використання інформаційних ресурсів оперативними службами та підрозділами МВС.
77. Технологія інтегрованої обробки інформації.
78. Інформаційні ресурси оперативних підрозділів.
79. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи.
80. Експертні системи в аналітичній розвідці.
81. Ідентифікація, документування та оцінка ефективності аналітичної розвідки
82. Засоби документування результатів аналітичної розвідки.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ ТА ПОНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Безпека – такий стан суб'єкта, при якому ймовірність зміни властивих цьому суб'єкту якостей та параметрів його зовнішнього середовища незначна, менше певного інтервалу.

Безпека в загальному розумінні – низький рівень загроз, які можуть перешкоджати стійкому функціонуванню певного суб'єкта.

Безпека в початковому і в найзагальнішому сенсі слова – стан, при якому не загрожує небезпека, є захист від небезпек.

Глобалізація – загальнопланетарний процес інтернаціоналізації національних та регіональних систем у суперечливій та конфліктній формі транснаціоналізації, тобто взаємопроникнення, взаємопереплетіння та діалектичного заперечення розвинутими країнами слаборозвинутих внаслідок різноспрямованості впливу глобалізації.

Джерела інформації – носії інформації у вигляді документів та інших матеріальних об'єктів, що зберігають інформацію, а також повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи.

Екологічна складова системи соціально-економічної безпеки підприємства визначається дотриманням діючих екологічних норм, мінімізацією втрат від забруднення навколишнього середовища. Індикаторами екологічної складової економічної безпеки є, з одного боку, нормативи гранично допустимої концентрації шкідливих речовин, установлені національним законодавством, а з іншого – аналіз ефективності заходів для забезпечення такої екологічної складової.

Економічна безпека – це універсальна категорія, яка відбиває захищеність суб'єктів соціально-економічних відносин на всіх рівнях, починаючи з держави і закінчуючи кожним її громадянином. Категорія економічної безпеки характеризує динамічну рівновагу економічної системи в часі, яка досягається в процесі її розвитку і адаптації до дій внутрішніх і зовнішніх чинників.

Економічна безпека країни:

– поєднання економічної безпеки держави, тобто безпеки макrorівня, і економічної безпеки економічних суб'єктів, тобто безпеки мікрорівня;

– складна багатofакторна категорія, яка характеризує здатність національної економіки до розширеного самовідтворення з метою збалансованого задоволення потреб власного населення держави на якомусь визначеному рівні, з метою протистояння дестабілізуючій дії різноманітних чинників, внутрішніх та зовнішніх, а також з метою

забезпечення конкурентоспроможності національної економіки у світовій системі господарювання.

Економічна безпека підприємства згідно з підходом, що орієнтований на захист економічних інтересів підприємства – стан захищеності життєво важливих економічних інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх джерел небезпеки, який формується адміністрацією та персоналом шляхом реалізації системи заходів правового, організаційного та інженерно технічного характеру.

Економічна безпека підприємства згідно конкурентного підходу – наявність конкурентних переваг, зумовлених відповідністю матеріального, фінансового, кадрового, техніко-технологічного потенціалів і організаційної структури підприємства його стратегічним цілям і завданням.

Економічна безпека підприємства згідно підходу, орієнтованого на захист від загроз факторів навколишнього середовища – захищеність діяльності підприємства від негативних впливів зовнішнього середовища, а також здатність швидко усунути різноманітні загрози чи пристосуватися до існуючих умов, котрі не позначаються негативно на його діяльності.

Економічна безпека підприємства згідно підходу, орієнтованого на розкриття властивостей стійкості підприємства як системи – стан об'єкта в системі його зв'язків з точки зору його стійкості (самовиживання) та розвитку в умовах внутрішніх та зовнішніх загроз, дій непередбачуваних та складно прогнозованих факторів.

Конфіденційна інформація:

- відомості, якими володіють, користуються або розпоряджаються окремі фізичні чи юридичні особи і які поширюються за їх бажанням відповідно до передбачених ними умов;
- є власністю держави і перебуває в користуванні органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності, з метою її збереження може бути відповідно до закону встановлено обмежений доступ до неї.

Криміналізація діяльності – явище, яке в цілому здійснює негативну дію на економічну безпеку як держави, так і на окремо взяті підприємства.

Мета системи безпеки є своєчасне виявлення і запобігання як зовнішнім, так і внутрішнім небезпекам і загрозам, забезпечення захищеності діяльності підприємства і досягнення ним цілей бізнесу.

Мета системи соціально-економічної безпеки підприємства полягає в тому, щоб гарантувати його стабільне та максимально ефективне функціонування тепер і високий потенціал розвитку в майбутньому.

Мета соціально-економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності – забезпечення підприємству сталого економічного і фінансового розвитку, надійного захисту майна та персоналу фірми від впливу внутрішніх та зовнішніх загроз, попередження небажаних подій, що можуть призвести до негативних наслідків.

Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства розглядається як сукупність управлінських, економічних організаційних, правових і мотиваційних способів гармонізації інтересів підприємства з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища, за рахунок чого з врахуванням

особливостей діяльності підприємства забезпечується одержання прибутку, величина якого достатня для перебування підприємства в економічній безпеці.

Механізм управління економічною безпекою підприємства є об'єктивно обумовленою послідовністю дій із забезпечення економічної безпеки підприємства. До основних його елементів можна віднести: визначення потреб в забезпеченні безпеки, сил і засобів, а також організаційно господарського механізму, формулювання цілей і завдань забезпечення безпеки. Проведення в життя вироблених заходів забезпечує досягнення поставлених цілей.

Міжоб'єктні служби безпеки – служби, які, як правило, спеціалізуються або на чисто режимно-охоронних послугах (охорона будівель, споруд, транспорту, окремих працівників підприємств, установ, членів їх сімей тощо), або на суто економічних, правових чи консультаційних.

Недержавні організації, агентства, установи – різні приватні охоронні і детективні організації, аналітичні центри, інформаційні служби, учбові, наукові і консультаційні організації і т.д. Вони, як правило, за плату надають послуги з охорони об'єктів, забезпечують захист інформації, комерційної таємниці, накопичують і уявляють інформацію про конкурентів, ненадійних партнерів і т.д.

Об'єктивні впливи на соціально-економічну безпеку – такі негативні впливи, які виникають не з волі конкретного підприємства або його окремих працівників.

Безпека — відсутність неприпустимого ризику, пов'язаного з можливістю ушкодження.

Безпека праці — стан умов праці, за якого відсутній виробничий травматизм.

Безпека умов праці — стан умов праці, за яких вплив на працівника небезпечних і шкідливих виробничих факторів виключено або дія шкідливих виробничих чинників не перевищує гранично допустимих рівнів.

Безпека виробничого процесу — здатність виробничого процесу відповідати вимогам безпеки праці під час його тривання в умовах, встановлених нормативно-технічною документацією.

Безпека виробничого устаткування — здатність устаткування зберігати безпечний стан під час виконання заданих функцій у певних умовах протягом встановленого часу.

Небезпечна зона — простір, у якому можлива дія на працюючих небезпечного і (або) шкідливого виробничого чинників.

Техніка безпеки — система організаційних заходів та технічних засобів, які запобігають впливу на працівників небезпечних виробничих факторів ГОСТ 12.0.002-80.

Засіб захисту — засіб, застосування якого виключає або знижує дію на одного або кількох працівників небезпечних і (або) шкідливих виробничих чинників.

Стандарт безпеки праці — загальні вимоги і норми безпеки по видах небезпечних та шкідливих виробничих факторів.

Активи – ресурси, контрольовані підприємством, використання яких забезпечуватиме певні економічні вигоди в майбутньому.

Банкрутство – підтверджена документально неспроможність суб'єкта господарювання оплатити свої зобов'язання та фінансувати поточну основну діяльність за дефіцитом коштів.

Бухгалтерська звітність – це звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Виробничий потенціал підприємства – відносини, що виникають на підприємстві з приводу досягнення максимально можливого виробничого результату при найбільш ефективному використанні: інтелектуального капіталу підприємства для пошуку передових форм організації виробництва; наявної техніки з метою одержання найбільш високого рівня технологій; матеріальних ресурсів для забезпечення максимальної економії й оборотності.

Виробничі запаси – вартість запасів сировини, основних і допоміжних матеріалів, палива, покупних напівфабрикатів і комплектувальних виробів, запасних частин, тари, будівельних та інших матеріалів, призначених для використання в ході нормального операційного циклу.

Відновна вартість – вартість відтворення фондів за сучасних умов господарювання (вартість основних фондів за сучасними цінами).

Господарська операція – дія або подія, яка спричиняє зміни в структурі активів і зобов'язань у власному капіталі підприємства.

Готова продукція – складські запаси готових виробів, які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками, відповідають технічним умовам і стандартам. Продукцію, яка не відповідає цим вимогам (крім браку), та роботи, які не прийняті замовником, відносять до складу незавершеного виробництва.

Діагностика фінансово-господарського стану – в рамках стратегічної діагностики містить у собі, насамперед, аналіз стратегічної позиції підприємства на ринку. Для цього застосовують спеціальні методи, найпоширеніші з яких – SWOT-аналіз, матриця Маккінсі, конкурентний аналіз.

Еквіваленти грошових коштів – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції з незначним ризиком зміни вартості, які вільно конвертуються в певні суми грошей.

Економічна безпека – такий стан соціально-технічної системи підприємства, котрий дає змогу уникнути зовнішніх загроз і протистояти внутрішнім чинникам дезорганізації за допомогою наявних ресурсів, підприємницьких здібностей менеджерів, а також структурної організації та зв'язків менеджменту.

Етіологічна діагностика – система аналізу фінансово-економічної діяльності підприємства, що побудована за принципом «від причини до симптому», тобто за принципом зосередження основної уваги дослідника

на встановленні причинно-наслідкових зв'язків між подіями внутрішнього та зовнішнього середовищ господарювання, і дає змогу передбачати розвиток позитивних чи, навпаки, деструктивних процесів на підприємстві.

Залишкова вартість – це реальна вартість основних фондів (та частина первісної вартості, яку ще не перенесено на вартість продукції).

Зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Кількісна діагностика – виходить із необхідності визначення кількісних характеристик техніко-економічного стану підприємства.

Конкурентоспроможність товару (продукції, виробу) – більш високе в порівнянні з товарами-замінниками співвідношення сукупності якісних характеристик товару й витрат на його придбання й споживання при їхній відповідності вимогам ринку або його певного сегмента.

Конкуренція – процес управління суб'єктом своїми конкурентними перевагами для того, щоб перемогти або досягти інших цілей в боротьбі з конкурентами за задоволення об'єктивних чи суб'єктивних потреб в рамках законодавства або в природних умовах.

Ліквідаційна вартість – вартість основних фондів на момент вибуття (у момент їх реалізації).

Ліквідність балансу – це рівень покриття зобов'язань підприємства такими активами, строк перетворення яких на кошти відповідає строковій погашення зобов'язань.

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Оперативна діагностика – служить базою для прийняття поточних, оперативних управлінських рішень. Вона відслідковує й оцінює ключові сфери діяльності підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

З ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІТИЧНА РОЗВІДКА»

Основна література

1. Про інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 48. – С.1447-1462.
2. Про науково-технічну інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 33. – С.843–851
3. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України// Галицькі контакти. – 1996. - № 47.- С.54–56.
4. Про інформаційні агенства: Закон України // Відомості Верх. Ради України. – 1995.- № 13. С. 281–291.
5. Бабич В.С. Документальні та інформаційно-бібліографічні потреби в галузі суспільних наук / В.С. Бабич // Зб. наук. праць. – К., 2010. – С.3–10.
6. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види: Терміни та визначення. – Вид. Офіційне. – Чинний від 01.01.1996.- К., Книга, 1983.- 320 с.

7. Закупень Т.В. Об информационном обеспечении управленческой деятельности госструктур / Т.В. Закупень // НТИ. Сер. 1. -2017.- № 8. – С.12–18.
8. Деревянко А.Г. Інформаційні центри: структура і методи діяльності: навчальний посібник. – К., 2009. – 80 с.
9. ДСТУ 2732-94. Діловодство й архівна справа терміни та визначення. – Чинний від 1995-07-01. – К.: Держстандарт України, 2010. – 53 с.
10. Закупень Т.В. Основные направления и перспективы развития информационно-справочного обеспечения межрегиональных управленческих структур / Т.В. Закупень // НТИ. Сер.1. – 2014. - № 4. – С. 6–14.
11. Иванкин В.И. Источники информации для органов НТИ в условиях рыночной экономики / В.И. Иванкин // НТИ. Сер.1. – 2-15.- № 6.- С.22–23.
12. Кушнарєнко Н.Н. Документоведение: учеб. – Х : Изд-во ХГИК, 2015. – 386 с.
13. Магнітов С. Н. Понятие информационного капитала / С.Н. Магнітов // НТИ. Сер.1.- 2013.- № 5. С.28–33.
14. Нечипоренко В.П. Информационный капитал научно-технической деятельности /В.П. Нечипуренко // НТИ. Сер. 1.- 2014. - № 11.-С.2–8.
15. Сілкова Г.В. Інформаційно-аналітична діяльність як напрям інформаційної діяльності// Вісник Кн. палати. – 2010. - № 3. – С.15–16.
16. Сілкова Г.В. Основи інформаційно-аналітичних досліджень: навч. посібник для студ. вузів. – Рівне, РІС КСУ, 2015. – 50 с.
17. Соколов Ю.А. Информационное обеспечение управленческой деятельности / Ю.А. Соколов // НТИ. Сер. 1. – 2007. - № 5.- С.9–15.
18. Шейко В.М. , Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник для вищих навчальних закладів/ ХДАК. – Х., 2013. – 287 с.
19. Пархоменко В.Д., Пархоменко О.В. Інформаційна аналітика у сфері

- науково-технічної діяльності: Монографія. – К.: УкрІНТЕІ, 2016. – 224 с.
20. Сорока М.Б. Національна система реферування української наукової літератури / НАН України, Нац. б-ка України імені В.І. Вернацького. – К.: НБУВ, 2012. – 212 с.
21. Сілкова Г.В. Інформаційно-аналітична діяльність. – Рівне, 2011
22. Сляднева Н. А. Информационно-аналитическая деятельность: проблемы и перспективы // Информационные ресурсы России, 2011. - №2 (57). – С.1-13.
23. Баронін А.С., Телешун С.О. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. – К., 2011.
24. Інформаційно-аналітичне забезпечення органів місцевої влади. – Дніпропетровськ, 2014.
25. Кузнецов И.Н. Учебник по информационно-аналитической работе. – М., 2012.
26. Блюменау Д. И. Информационный анализ / синтез для формирования вторичного потока документов: Учеб.-практ. пособие. – СПб.: Профессия, 2012. – 240 с.
27. Курносков Ю. В., Конотопов П. Ю. Аналитика: методология, технология и организация информационно-аналитической работы. – М.: РУСАКИ, 2014. – 512 с.
28. Справочник информационного работника / Под ред. Р. С. Гиляревского, В. А. Минкиной. – СПб.: Профессия, 2015. – 552 с.
29. Березин І. Промислове шпигунство, конкурентна розвідка, бенчмаркінг й етика цивілізованого бізнесу // Практичний Маркетинг. — 2015. — 22 липня. — № 101.
30. Демидов Б., Величко А., Волощук И. Тайный фронт // Національна безпека України. — 2015. — № 7–8. — С. 17–23.
31. Івченко О. Промислове (економічне) шпигунство: конкурентна розвідка й контррозвідка // Юридичний журнал. — 2013. — № 7.

32. Лойко Д., Пириков О., Куделіна А. Промислове шпигунство. Навч. посібник. Донецьк, 2008.
33. Якубівська Ю.Є. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Сучасні методи забезпечення надійності персоналу»// Укладач Ю.Є.Якубівська. - Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 46 с.
34. Якубівська Ю.Є. Навчальний посібник з дисципліни «Сучасні методи забезпечення надійності персоналу»// Ю.Є.Якубівська. - Тернопіль: ТАЙП, 2014. – 118с.
- Якубівська Ю.Є. Навчально-методичні матеріали з дисципліни «Сучасні методи забезпечення надійності персоналу»// Укладач Ю.Є.Якубівська. - Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 46 с.
35. Якубівська Ю.Є. «Порушення права інтелектуальної власності як загроза економічній безпеці» // Фінансово-економічна безпека держави, регіону, підприємства: погляд молодих вчених. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих вчених, м.Тернопіль, 11 квітня 2014 р. / ТНЕУ. – Тернопіль, 2014. – С.127-129.
36. Якубівська Ю.Є. Навчальний посібник з дисципліни «Сучасні методи забезпечення надійності персоналу»// Ю.Є.Якубівська. - Тернопіль: ТАЙП, 2014. – 118с.
37. Якубівська Ю.Є. «Вплив промислового шпигунства на сферу інтелектуальної власності»// Зовнішня торгівля: право та економіка. Науковий журнал. - № 3(43) / 2013. -К.: УДУФМТ, 2013. - С.158-162.
38. Якубівська Ю.Є. «Світові тенденції розвитку кіберзлочинності»// Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Науковий журнал. Серія: Економічні науки. - № 5-6(76-77) / 2014. -К.: УДУФМТ, 2014. - С.125-130.

Додаткова література

1. Брединський А. Промислове шпигунство // Торгово-промислові відомості. - М. - 2004. - № 5.

2. Скрипник Ф. Економічне шпигунство і розвідка // Фінансовий директор. - К. - 2003. - № 4.
3. Матеріали сайту: <http://www.it2b.ru> / Технології розвідки для бізнесу / Про охорону праці: закон України // Закони України. Т. 4. — К., 1996.
4. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом : навч. посіб. — К. : Кондор, 2003. — 453 с.
5. Михайлова Л.І. Управління персоналом : навч. посіб. / Л.І. Михайлова.К. : Центр учбової літератури, 2007. — 248 с.
6. Мошек Г.Є. Менеджмент підприємства : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба, Л.П. Піддубна — К. : КНТЕУ, 2002. — 453 с.
7. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / М.І. Мурашко. — 3-тє вид., випр. і доп. — К. : Т-во «Знання», КОО, 2008. — 435 с.
8. Управління персоналом фірми : навч. посіб. / під ред. д.е.н. Крамаренко В.І., д.е.н. Холода Б.І. — К. : ЦУЛ, 2003. — 272 с.
9. Управління людськими ресурсами : філософські засади : навч. посіб. / під ред. д.ф.н., проф. В.Г. Воронкової. — К. : Професіонал, 2006. — 576 с.